

[http://www.ihearthastreetart.com/street-2/#lightbox\[group-26481\]/8/](http://www.ihearthastreetart.com/street-2/#lightbox[group-26481]/8/)

ELEVEN SOM AGENT I EGEN MEDIEVERDEN HVA ER SKOLENS ROLLE?

DANIEL SCHOFIELD, 2018

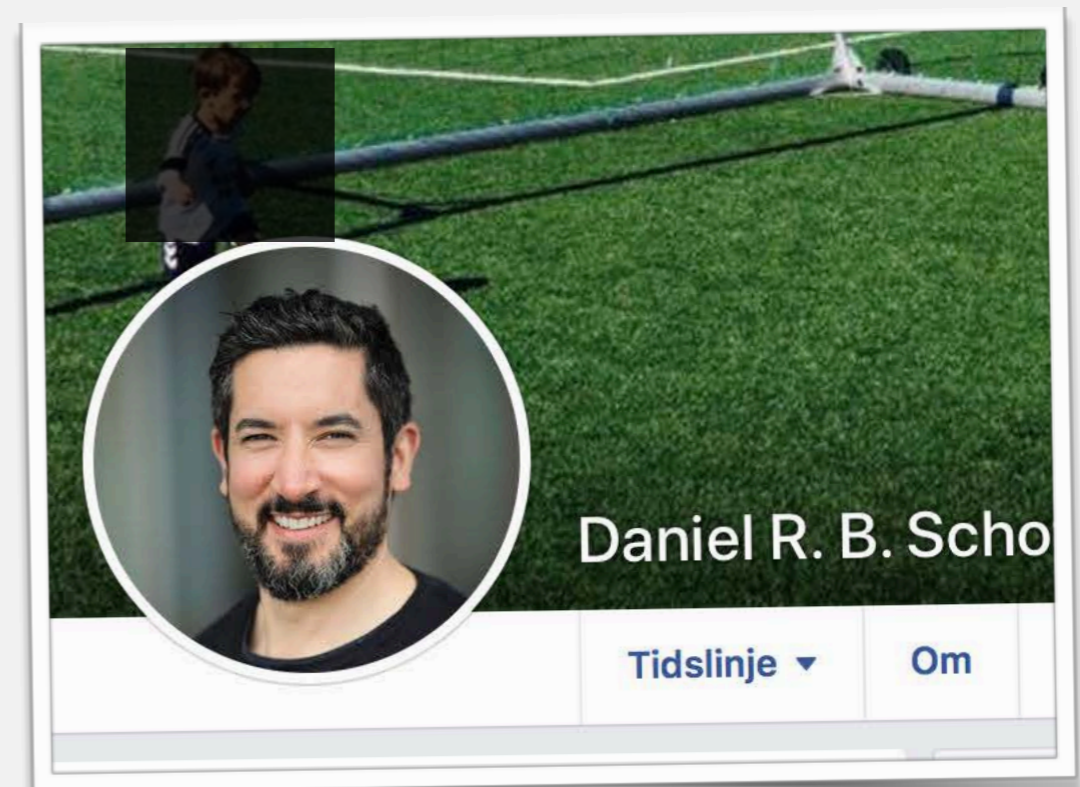
INSTITUTT FOR PEDAGOGIKK OG LIVSLANG LÆRING (IPL)

HVEM ER JEG?

Daniel Schofield, førsteamanuensis
i **Mediepedagogikk**

IPL – Institutt for pedagogikk og
livslang læring, NTNU

Medielærer vgs 7 år

**Overordnet del – verdier og prinsipper
for grunnopplæringen**

Ny overordnet del av læreplanen (2017):

«Opplæringen skal gi elevene et godt grunnlag for å forstå seg selv, andre og verden, og for å gjøre gode valg i livet. Opplæringen skal gi et godt utgangspunkt for deltakelse på alle områder innenfor utdanning, arbeids- og samfunnsliv.»

HVA UTFORDRER OSS I HVERDAGEN?

Medialisering

DYP medialisering

<https://www.youtube.com/tv#/watch?v=E1Eas2mDuW8>

(Hjarvard, 2008; Couldry & Hepp, 2017)

I DAG

AGENCY PARADOKSENES VERDEN MEDIKOMPETANSE SKOLENS ROLLE

HVA ER AGENCY?

Human Agency (Bandura, 1989)

- ▶ Vi er **produkter**, men også **produsenter** av, omgivelsene
- ▶ Vi kan **bevisst** velge, påvirke og strukturere våre handlinger
(Warburton og Hatzipanagos, 2012)
- ▶ Opplevelse av **sammenheng** og **helhet** er viktig

EN PARADOKSAL VERDEN

Mediebruk

Demokratiet

Identitet og selvopfatning

EKS. 1:

EKS. 1: MEDIEBRUK I ENDRING

Sosialt og mobilt mediebruk dominerer

Nye mediepraksiser:

- privatisert, individualisert, kontinuerlig
- medieflyt, fragmentering

Tilgang til informasjon er demokratisert

Mennesket blir «knowledgeable»

EKS. 2:

WhatsApp

EKS. 2:

**FREE
AMAYA
COPPENS**

Bilde fra <https://www.facebook.com/FreeAmayaCoppens/>

EKS. 2: DEMOKRATIETS NYE KÅR

Polarisering og radikalisering

Hva er kunnskap? - Hva er fakta?

Andre, nye stemmer får
definisjonsmakt (Svoen, 2012)

Sosiale medier setter dagsorden og
mobiliserer

(Warburton & Hatzinpanagos, 2012)

AGENCY **PARADOKSENE** MEDIEKOMPETANSE SKOLENS ROLLE

EKS. 3:

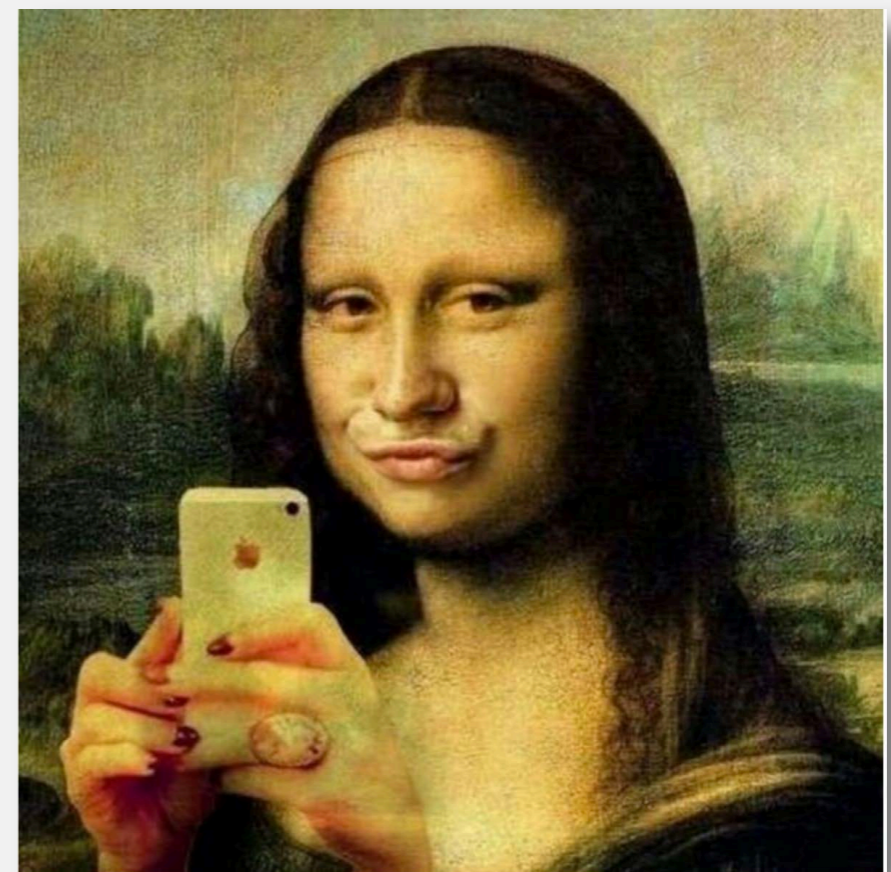
EKS. 3: IDENTITET OG SELVOPPFATNING

Den nye fastheten (Foros & Vetlesen, 2015)

Digital mobbing (Staksrud, 2013)

Nye forbilder blir tilgjengelige

Nettressurser er til stor nytte for
mange (Schofield, 2017)

MEDIEKOMPETANSE

- ▶ Skolens løsning har vært digital kompetanse.
hva med *mediekompetansen*?
 - ▶ En medialisert verden
 - ▶ Medieeierskap, algoritmer, globalisering, medieinnhold, medietekster
- ▶ Elever mangler arenaer for å fortelle og bli fortalt om mediehverdagen

FUNN FRA STUDIER PÅ MEDIEKOMPETANSE

Skriftlige og **digitale**
fortellinger om mediebruk
(vgs. & univ. N=67)

(Schofield, 2014, 2015; Schofield &
Kupiainen, 2015; Vettenranta, 2010)

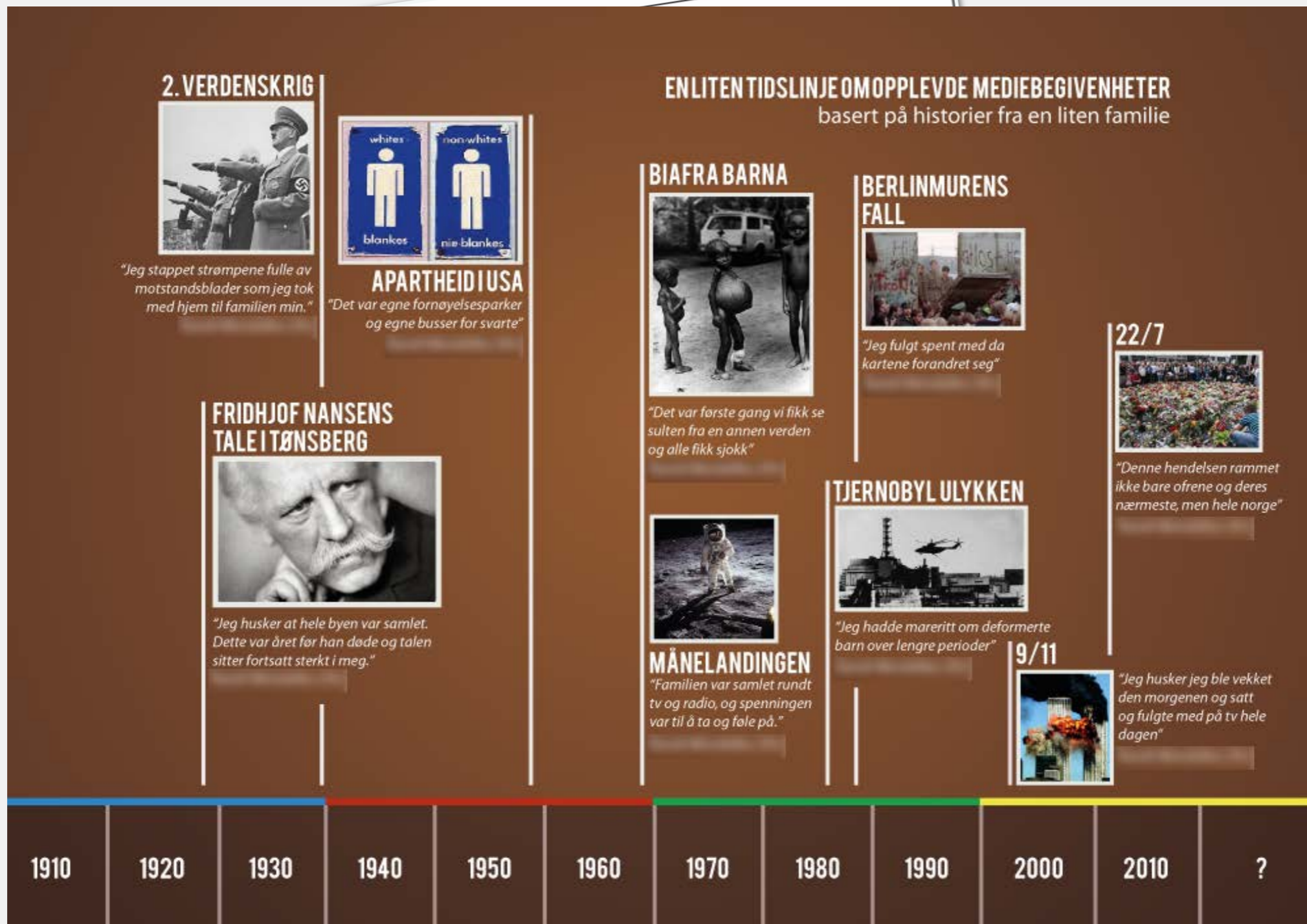

Muntlige fortellinger om mediebruk
(u.sk. & vgs., N = 33)

(Schofield, 2017; Vettenranta, 2005, 2017)

FUNN FRA STUDIER PÅ MEDIEKOMPETANSE

DANIE

Tre kvinner

NU

FUNN FRA STUDIER PÅ MEDIEKOMPETANSE

FUNN FRA STUDIER PÅ MEDIEKOMPETANSE

*Hva har jeg egentlig lært av dette prosjektet? Jeg er på en måte i stand til å sette meg selv i et større perspektiv [...] se meg selv i en [...] annen tid og se hva som er forskjellen.
(Anna, 17 år)*

LÆRINGSAKTIVITETER SOM *BETYR* NOE

- * Å fortelle og lytte til sammenhengende historier
- * Innblikk i en hverdag *uten* digitale medier
- * Utgangspunkt i egen livsverden
- * Bruke digitale verktøy
- * Reflektere, fortolke, forstå og uttrykke seg på ulike måter

MEDIEKOMPETANSE OG AGENCY

«Elever som lyttes til og har medansvar for eget liv i skolen, kan utvikle seg til å bli agenter i eget liv»

(Uthus, 2017, s. 163)

Mediekompetanse: Å støtte barn og unge til

- ❖ å mestre egne liv i mediekulturen
- ❖ å kunne bruke «nye» medier til **konstruktive** ting

REFLEKSIV MEDIEKOMPETANSE

Kritisk refleksjon

- * Stille spørsmål ved "det som blir tatt for gitt" i verden
- * Kritisk evaluere egne valg og handlinger

Meta-refleksjon

- * Se seg selv utenifra

Kreativitet

Selvstendighet og deltakelse

Digital kompetanse

Bruk av ferdighetene i spesifikke situasjoner

Digitale ferdigheter

Grunnleggende nivå / hverdagskunnskap

Hovedvekt her?
Dybdelæring,
livsmestring,
demokrati og
medborgerskap

Arbeidsmåter,
vurderingsformer,
sjangre
bør gjenspeile
dette?

(Schofield, 2015; Qvortrup, 2004; Reynolds, 1998; Wahlgren et al., 2002)

REFLEKSIV MEDIEKOMPETANSE

Mediekompetanse blir sentralt i de tverrgående temaene i fagfornyelsen, spesielt:

Livsmestring og folkehelse
Demokrati og medborgerskap

Takk for meg!

God middag (med underholdning)

Ta gjerne kontakt: daniel.schofield@ntnu.no

<https://www.fagbokforlaget.no/Mediepedagogikk-og-mediekompetanse/19788245020731>

ILLUSTRASJONER OG BILDER

<https://selular.id/2015/09/orang-indonesia-dalam-sehari-online-5-jam-lebih-pakai-smartphone/>

<http://gvzm-nasledie.ru/на-границах-искусства-культурные-смыслы/>

[www.iheartthestreetart.com/street-2/#lightbox\[group-26481\]/8/](http://www.iheartthestreetart.com/street-2/#lightbox[group-26481]/8/)

<https://www.facebook.com/FreeAmayaCoppens/>

<https://newsonia.com/report/whatsapp-dirty-tricks-alleged-in-brazil-presidential-race/>

REFERANSER

- Antonovsky, A. (2012). *Helsens mysterium : Den salutogene modellen*. Oslo: Gyldendal akademisk.
- Bandura, A. (1989). Human agency in social cognitive theory. *American psychologist*, 44(9), 1175-1185. doi: 10.1037/0003-066X.44.9.1175
- Biesta, G., & Tedder, M. (2006). How is agency possible? Towards an ecological understanding of agency-as-achievement. *Learning Lives: Learning, Identity and Agency in the Life Course*. Hentet 01/08, 2013, fra http://www.tlrp.org/project_sites/LearningLives/papers/working_papers/Working_paper_5_Exeter_Feb_06.pdf
- Buckingham, D. (2003). *Media education: Literacy, learning and contemporary culture*. Cambridge: Polity Press.
- Buckingham, D. (2006). Defining digital literacy - what do young people need to know about digital media? *Digital kompetanse*, 1(4), 263-276.
- Castells, M. (2010). *The rise of the network society: With a new preface* (2. utg.). Chichester: Wiley-Blackwell.
- Drotner, K. (2011). *Mediehistorier*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- Erstad, O. (2010). *Digital kompetanse i skolen* (2nd utg.). Oslo: Universitetsforlaget.
- EU Kids Online. (2014). Eu kids online: Findings, methods, recommendations. Hentet 13.08., 2016, fra goo.gl/3KLyox
- Foros, P. B., & Vetlesen, A. J. (2012). *Angsten for oppdragelse: Et samfunnssetisk perspektiv på dannelse*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Jenkins, H. (2007). Confronting the challenges of participatory culture: Media education for the 21st century (part two). *Digital kompetanse*, 2(2), 97-113.
- Lambert, J. (2009). *Digital storytelling: Capturing lives, creating community* (3rd utg.). Berkeley, Calif.: Digital Diner Press.
- Livingstone, S., Mascheroni, G., Ólafsson, K., & Haddon, L. (2014). Children's online risks and opportunities: Comparative findings from eu kids online and net children go mobile. Hentet 03.02, 2016, fra <https://goo.gl/P8Ja1F>
- Medietilsynet. (2016). Barn og medier 2016. 9-16-åringers bruk og opplevelser av medier. Hentet 10.09, 2016, fra <https://goo.gl/OK0NLI>
- Mitra, S. (2015). Minimally invasive education: Pedagogy for development in a connected world. I P. Rothermel (Red.), *International perspectives on home education. Do we still need schools?* (s. 254-277). London: Palgrave Macmillan UK.
- Moeller, S. D. (1999). *Compassion fatigue : How the media sell disease, famine, war and death*. Hoboken: Taylor and Francis.
- NOU : 8. Fremtidens skole. Fornøyelse av fag og kompetanser: Departementenes servicesenter Oslo.
- Postman, N. (1984). *Den tapte barndommen* (K. Risvik & K. Risvik, Trans.). Oslo: Gyldendal.
- Qvortrup, L. (2004). *Det vidende samfund: Mysteriet om viden, læring og dannelse*. København: Unge Pædagoger.
- Rantanen, T. (2005). *The media and globalization*. London: Sage.
- Reynolds, M. (1998). Reflection and critical reflection in management learning. *Management Learning*, 29(2), 183-200.
- Schofield, D. (2015). *Reflexive media education. Exploring mediagraphy as a learning activity in upper secondary school*: NTNU, Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse, Pedagogisk institutt.
- Schofield, D. (2017). Å bli agent i egen medieverden: Skolens rolle for barn og unge i mediekulturen. I M. Uthus (Red.), *Elevenes psykiske helse i skolen - utdanning til å mestre eget liv*. Oslo: Gyldendal.
- Staksrud, E. (2013). *Digital mobbing : Hvem, hvor, hvordan, hvorfor - og hva kan voksne gjøre?* Oslo: Kommuneforl.
- Svoen, B. (2012). Unge medieprodusenter og kommunikasjonens kunst – en studie av voes blogg og filmer. I S. Vettenranta & V. Frantzen (Red.), *Mediepedagogikk: Refleksjoner om teori og praksis*. Trondheim: Tapir Akademisk forlag.
- Tapscott, D. (1998). *Growing up digital : The rise of the net generation*. New York: McGraw-Hill.
- Uthus, M. (2017). Innledning: Hva er psykisk helse i et pedagogisk perspektiv? Og hvorfor det? I M. Uthus (Red.), *Elevenes psykiske helse i skolen. Utdanning til selvregulering og å mestre egne liv*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Vahlberg, V. (2010). Fitting into their lives: A survey of three studies about youth media usage. Hentet 04/01, 2015, fra http://www.americanpressinstitute.org/wp-content/uploads/2013/09/NIE_Fitting_into_their_lives.pdf
- Vettenranta, S. (2010). *Mediegrafi: En metode for å forske på og å undervise i globalisering*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Wahlgren, B., Høyrop, S., Pedersen, K., & Rattleff, P. (2002). *Refleksjon og læring: Kompetenceudvikling i arbeidslivet*. København: Samfundslitteratur.
- Warburton, S., & Hatzipanagos, S. (2012). *Digital identity and social media*. Hershey, Pa Information Science Reference.